CIRCUL-ZÂMBETUL CARE OMOARĂ

Cornelia POPOV,
Facultatea de Drept

CZU:341:59:349.6 *popov.cornelia2001@gmail.com*

De câte ori a-ţi fost la circ? V-aţi întrebat vreodată ce se întâmplă, de fapt, acolo? Ce a-ţi făcut voi şi ce am făcut noi în general? Din punct de vedere ştiinţific, literar sau social, noţiunea de animal reprezintă o entitate vie, care simte, se hrăneşte şi se deplasează. ,,Din aceeaşi perspectivă, s-a apreciat aproape în unanimitate că animalul manifestă anumite sentimente şi chiar anumite niveluri de inteligenţă. Conform articolului 458 din Codul Civil modernizat al Republicii Moldova, intitulat ,,Animalele''se prevede că: ,,Animalele nu sunt lucruri. Ele sunt ocrotite prin legi speciale. În privinţa animalelor se aplică în mod corespunzător dispoziţiile legale referitoare la lucruri, cu excepţia cazurilor stabilite de lege.'' [1].Este unanim acceptat că animalele *nu sunt lucruri*, acestea fiind ocrotite prin legi speciale. Astfel, la nivel internaţional sunt o serie de declaraţii universale [2, 3], conventii [4], iar la nivel naţional o serie de acte normative [5, 6, 7, 8] menite să ocrotească animalele.''[9. p. 332]

,,Astăzi au murit 11 animale sălbatice, unele specii ameninţate, într-un incediu de la Circul Globus. Întâmplarea a determinat mii de oameni să ceară interzicerea circurilor care folosesc animale sălbatice, cum se întâmplă în ţări ca Austria, Croaţia, Slovenia şi chiar Bulgaria.''[10]

De fapt, primul studiu ştiinţific realizat la nivel mondial pe animalele folosite la circ arată că animalele erau torturate peste tot. Spre exemplu, unui animal îi lua între 6 şi 12 zile să treacă peste chinul provocat de transport, chin pe care cercetătorii l-au măsurat prin hormonii de stres din sânge. Din cele 153 de circuri europene şi americane analizate, media de timp petrecut într-o locaţie era de o săptămână.

Aşa că, întreaga existenţă a animalelor devenea o continuă suferinţă. ,,Probabil este prematur pentru societatea noastră să se meargă mai departe în reglementarea ,,statutului'' animalelor. Este nevoie de timp ca societatea să conştientizeze că animalele nu sunt lucruri, ci fiinţe vii şi să ia o atitudine diversă faţă de ele. Însă nu putem să neglijăm astfel de acte normative internaţionale precum : Declaraţia Universală a Dreptu-

rilor Animalelor, proclamată în mod solemn la Paris în 15 octombrie 1978 la sediul UNESCO sau Declaraţia Universală Privind Bunăstarea Animalelor.''[9. p. 334]

„În habitatul său un leu dispune de circa 400km pătraţi, la circ, acesta trăieşte într-un spaţiu de doar câţiva metri pătraţi. Un leu de mare, care în mediu natural se scufundă până la 250m adâncime, este ţinut la circ într-un bazin minuscul. Multe ţări, precum Austria, Bulgaria, Suedia, SUA sau Israel, au interzis deja sau au restricţionat păstrarea animalelor sălbatice în circuri. Aceste state au demonstrat că numai o asemenea măsură poate pune capăt suferinţei animalelor. Este timpul ca şi Germania să le urmeze exemplul".[12] Și nu doar aceasta, ci toate ţările din lume ar trebui să-l urmeze! Și acum survine o altă întrebare: ***Cine poartă această vină?***

Poate angajații, care permit să fie efectuate aceste acte sau chiar salariații, care, deși cunosc prin ce chinuri trec aceste animale zi de zi, continuă să le efectueze fără remușcări?

Vorbind despre salariați, am putea spune că și ei, de asemenea, sunt supuși riscului fiind alături de diverse animale sălbatice în cadrul circului. Utilizarea animalelor sălbatice în circuri se soldează periodic cu accidente ale căror victime sunt dresorii, angajații circului și publicul.

„Un dresor a fost ucis de patru tigri în sudul Italiei, alimentând cererile de interzicere a folosirii animalelor în spectacolele de circ, Parlamentul având în dezbatere această chestiune.Poliţia a transmis că bărbatul în vârstă de 61 de ani, a fost atacat de tigri în timpul unei sesiuni de antrenamente . Toţi cei opt tigrii aparţinând circului au fost ridicaţi de poliţie, declanşând protestele asociaţiilor pentru protecţia animalelor. Organizaţia care luptă împotriva disecţiei pe viu a animalelor din Italia cere ca tigrii implicaţi în incident să nu fie omorâţi şi solicită Guvernului să grăbească adoptarea legii care interzice utilizarea animalelor în spectacolele de circ.''[13]

Un alt studiu vorbește și *despre riscurile la care se expune publicul* care participă la astfel de evenimente, fiindcă animalele pot transmite boli. Spre exemplu, s-a demonstrat că tuberculoza apare constant la elefanții din circuri și se poate transmite la om. La fel și Salmonalla sau E.coli, care nu se manifestă la animale, dar sunt foarte riscante pentru oameni.

Mai mult de atât, animalele sălbatice din circuri sunt forțate să se comporte în moduri nemaiîntâlnite în natură și, deși unele dintre aces-

te animale au fost crescute în captivitate timp de mai multe generații, ele continuă să prezinte comportamentul tipic al animalelor sălbatice. Calitatea vieții animalelor sălbatice în circuri este întotdeauna grav compromisă. Majoritatea statelor membre consideră că utilizarea animalelor sălbatice în circuri nu are nicio valoare educațională sau culturală și poate avea, de fapt, un impact negativ asupra percepției publicului și asupra respectului față de animalele sălbatice. 23 de state membre au interzis deja total sau parțial utilizarea lor.

„Astfel, Comisia UE intenționează să introducă o interdicție privind utilizarea animalelor sălbatice de circ în UE, pentru a se asigura că expunerea la riscurile comerțului ilegal cu specii sălbatice și la riscurile la adresa sănătății și securității publice sunt atenuate în mod uniform în toate statele membre și în scopul susținerii aplicării restricțiilor naționale pentru majoritatea statelor membre care le aplică deja.”[14]

Să fim mai buni şi să lăsăm animalele să trăiască în habitatul lor natural!

Surse bibliografice:

1. Codul Civil al Republicii Moldova nr. 1107 din 06.06.2002. În: *Monitorul Oficial* nr. 82-86 din 22.02.2002 modificat prin Legea nr.133 din 15.11.2018 privind modernizarea codului civil simodificarea unor acte legislative, *Monitorul Oficial* nr. 467-479 din 14.12.2018, intrat în vigoare la 01.03.2019.
2. *Declarația Universală a Drepturilor Animalelor,* proclamată în mod solemn la Paris în 15 octombrie 1978 la sediul UNESCO. Textul a fost revizuit în anul 1989 de Liga Internațională pentru drepturile Animalelor, înaintată Directorului general UNESCO în anul 1990 când a și fost făcută publică. <http://www.declarationofar.org/textSign.php> 31 august 2019.
3. *Declaraţia Universală privind Bunăstarea Animalelor* https://www.globalanimallaw.org/database/universal.html 31 august 2019.
4. *Convenţia Europeană pentru Protecţia Animalelor de Companie* (Întocmită la Strasbourg la 13 noiembrie 1987 http://www.dreptonline.ro/legislatie/conventie_europeana_animale_companie.php 31 august 2019.

5. Codul Contravenţional al Republicii Moldova nr.218 din 16.01.2009, În *Monitorul Oficial*, nr. 3-6 din 16.01.2009, în vigoare din 31.05.2009.
6. Legea nr.439 din 27.04.1995 regnul animal, În: *Monitorul Oficial,* nr. 62-63 din 09.11.1965.
7. Legea nr.221 din 19.10.2007 privind activitatea sanitar-veterinară, În: *Monitorul Oficial*, nr 51-54 din 14.03.2008.
8. *Legea* nr.231 din 20.07.2006, *privind identificarea şi înregistrarea animalelor*, în Monitorul Oficial nr. 126-130 din 11.08.2006.
9. Tatiana Tabuncic: ,,Analiza comparativă a ,,statutului'' animalelor prin prisma legilor unor state europene şi al Codului Civil modernizat al Republicii Moldova''.https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/332-336_2.pdf
10. Conform Ziarelor de Gardă din Bucureşti, https://www.digi24.ro/opinii/de-ce-ne-putem-astepta-ca-romania-sa-interzica-circul-cu-animale-648692?fbclid=IwAR23CYzQqo_6I8CwWI4epq17TqWJwxKqYAbIKbS6tntVFPcquvV94ey5C5s
11. Thomas Pietsch. Coordonator al campaniei din Germania. https://www.dw.com/ro/animalele-de-la-circ-str%C4%83lucire-%C3%AEn-luminile-rampei-%C5%9Fi-mult%C4%83-suferin%C5%A3%C4%83-%C3%AEn-culise/a-3620789
12. Ziarele din Italia, Ziare.com.https://ziare.com/europa/italia/un-dresor-a-fost-ucis-de-patru-tigri-intr-un-circ-din-sudul-italiei-1568226
13. Parlamentul European: Interzicereaîn UE a utilizăriianimalelorsălbaticeîncircuri. https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/O-9-2021-000064_RO.html

Recomandat
Natalia MARKOVA,
magistru în drept, asistent universitar.